

Arbeidsdepartementet
postmottak@ad.dep.no

Vår ref.
12/495-3/MKT

Arkivkode
X60

Deres ref.

Dato
26.06.2012

MELDING OM POLITISK VEDTAK

HØRINGSUTTAELSE NOU 2012:6 ARBEIDSRETTEDE TILTAK

Kommunestyret behandlet i møte 21.06.2012 sak 86/12.

Følgende vedtak ble fattet:

Hamarøy kommunestyre gir følgende høringsuttalelse:

Innledning

Arbeidsdepartementet har oversendt «NOU 2012:6 Arbeidsrettede tiltak» på høring, med frist 13. juli til å gi uttalelser til utredningen.

Brofoss utvalget ønsker å styrke arbeidsmulighetene for personer med redusert arbeidsevne, og understreker behovet for å øke innsatsen overfor disse målgruppene. Dette er etter vår oppfatning helt nødvendig, dersom en skal lykkes med å få flere ut i arbeidslivet.

Vi registrerer samtidig at utvalget er delt i sin anbefaling av fremtidig innretting av arbeidsrettede tiltak, og har fremsatt forslag til tre ulike modeller. På bakgrunn av dette bør det etter vår oppfatning utarbeides en stortingsmelding, der Regjeringen klargjør sine preferanser. Slik vil man få det nødvendige grunnlaget for å treffe riktig beslutning.

Hamarøy kommune støtter imidlertid modellen som har størst tilslutning i utvalget, heretter kalt modell 1.

Høringsuttalelse

Hamarøy kommune etablerte vekstbedriften Hamarøy Vekst AS for fem år siden. Det lokale Navkontoret, Hamarøy kommune og Hamarøy Vekst, er nå godt i gang med å bygge opp et hensiktsmessig virkemiddelapparat for NOUens målgrupper. Hamarøy Vekst gir meningsfylt arbeid til ni arbeidstakere innenfor kategoriene varig tilrettelagt arbeid og arbeidspraksis i skjermet virksomhet. Bedriften har etablert et godt samarbeid med det lokale næringslivet. De som arbeider på tiltak tar del i viktige funksjoner i lokalsamfunnet, og opplever at deres arbeidsinnsats er betydningsfull.

Det kommunale eierskapet er etter vår mening en styrke for utføringsarbeidet, og sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften. Kommunens eierrepresentant i

bedriftens styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for våre innbyggere med redusert arbeidsevne. Denne kunnskapen ivaretas best i modell 1, gjennom en videreutvikling av dagens system, basert på et tett samarbeid mellom kommunene, NAV som bestiller og tiltaksbedriften som leverandør.

Samtidig ser vi klart at dette systemet har forbedringspotensial. Blant annet er det behov for et mer helhetlige attføringsløp, uten uhensiktsmessige tidsavbrudd. I dag er ventetiden for å komme inn i et tiltak for yrkesrettet attføring generelt for lang. I Hamarøy har vi flere søkere, også unge, som har stått uten tilbud fordi det ikke har vært ledige plasser i bedriften. Dette er uheldig da det medfører tap av motivasjon for den enkelte, og i mange tilfeller faller brukere ut fra en positiv utvikling. I så måte er modell 1s dreining fra aktivitetsrettede til individrettede tiltak et viktig steg i riktig retning, da dette vil gi mer fleksible løsninger tilpasset den enkelte.

Vi støtter også kravene i modell 1 om bl.a. oppdatert metodikk og kompetanse hos tiltaksbedriftene og krav til endringsprosesser hos bruker. I tillegg tas det til orde for å stille krav til ordinært arbeidsliv om å styrke sin inkluderingskompetanse. Vi mener dette til sammen vil styrke tilbudet til målgruppene.

Hamarøy kommune støtter et samlet utvalg i at mer av attføringen skal foregå i ordinært arbeidsliv. Vi vil imidlertid påpeke at attføringsarbeidet fremdeles må utføres av personer med nødvendig attførings- og inkluderingskompetanse. Vi er svært usikre på om næringslivet er klar til å overta det arbeidet som er foreslått i modell 2, den såkalte arbeidsinkluderingsmodellen. Etter vårt syn vil modell 2 kunne medføre at dagens vekst- og attføringsbedrifter blir borte. Sammen med bedriftene vil også deres ekspertise i tilrettelagt arbeid og attføring forsvinne. Dette er ekspertise som det vil være svært vanskelig å samle igjen når det viser seg at teoriene bak modell 2 ikke stemmer med virkeligheten.

En dreining fra tilrettelagte tiltak i skjermet sektor over mot økt tilrettelegging i næringslivet, vil kunne gi et dårligere tilbud for målgruppen, spesielt i distriktene. Næringslivet i Hamarøy er i stor grad involvert både som utplasseringsbedrifter for skolene, og som godkjente lærebedrifter. Hamarøy kommune bosetter enslige mindreårige flyktninger, som også har et stort situasjonsbestemt behov for tilrettelegging på arbeidsplassen. Totalen av tilrettelegging blir stor. Det er ikke samme styrke og variasjon i næringslivet i distriktskommunene som i større lokalsamfunn, og en kan ikke forvente at de skal ta større del av ansvaret enn de gjør i dag.

For Hamarøy Vekst sin del, vil en reduksjon i antall plasser bety nedleggelse av bedriften. Med tilsammen 9 tiltaksplasser, er den allerede i underkant av det en regner som eksistensminimum for denne typen bedrifter.

Vi stiller oss også sterkt kritiske til at det er riktig og hensiktsmessig at NAV gis en utvidet rolle i attføringsarbeidet, som arrangerer av attføringstjenester slik modell 2 forutsetter. Etter vår mening bør NAV fortsatt ha rollen som avklarende, kontrollerende og oppfølgende instans.

Når det gjelder arbeidsmarkedstiltaket Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med uførepensjon, er vi glade for at flertallet av utvalgets medlemmer går inn for å videreutvikle denne ordningen. For denne målgruppen opplever vi at det er et tydelig udekket behov, som må møtes med flere tiltaksplasser.

Konkurransetsetting

Dagens eierskapsmodell forutsetter at et eventuelt overskudd skal komme tiltaksdeltakerne og bedriftene til gode. Dette prinsippet bør videreføres. Attføringsarbeidet er etter vårt syn lite egnet for anbudsutsetting. Vi frykter at kvaliteten i arbeidet blir vesentlig redusert dersom dette arbeidet overtas av bedrifter som har bedriftsøkonomisk overskudd som fremste formål. Vi frykter at et anbudssystem vil redusere tilbudet til brukerne og da særlig for de brukerne som har størst bistands- og/eller tilretteleggingsbehov. Med kommunal eierstruktur sikrer man videre et geografisk likeverdig tilbud til brukerne i distriktene.

Rett utskrift

Med vennlig hilsen
Hamarøy kommune

Mona K. Thomassen
møtesekretær